

VARIA

Novum

Pro Cooperatione díjat kapott dr. Ferenc Postma

Dr. Ferenc Postma, az Amszterdami Vrije Universiteit nyugalmazott professzora 2013. február 27-én vette át a Debreceni Akadémiai Bizottság Pro Cooperatione díját. Az ünnepélyes alkalomra elkísérte felesége is, Margriet Gosker, református lelkész, aki a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Karán szerzett doktori címet. A díjat dr. Bitskey István, magyar irodalom- és művelődéstörténész, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, a Debreceni Akadémiai Bizottság elnöke, a Debreceni Egyetem nyugalmazott pro-

fesszora nyújtotta át Ferenc Postma professzornak.

A díjat olyan külföldi tudósoknak vagy szervezeteknek ítélik oda Debrecen nemzetközi régiójából, akik vagy amelyek különös eredményeket mutattak fel az államhatárokat áthidaló tudományos együttműködés érdekében. Ferenc Postma az első nyugat-európai tudós, aki részesült e rangos kitüntetésben. Ugyanis az 1976-ban alapított Debreceni Akadémiai Bizottság, amely egyike a Magyar Tudományos Akadémia öt területi bizottságának, eddig a következő személyeket tüntette ki: Lev Bukovszky (Kassa, 1998), Ionel Haiduc (Kolozsvár, 1999), Emil Burzo (Kolozsvár, 2000) Theodor Maghiar (Nagyvárad, 2001), Ioan Horga (Nagyvárad, 2004), Rudolf Dupkala (Eperjes, 2006), Georghe Mahara (Nagyvárad, 2007), Alexandru Iliș (Nagyvárad, 2009), Liudmyla Ivanovna Chernysova (Kiev, 2010), Kónya Péter (Eperjes, 2011), Serban Margit (Temesvár, 2012).

Ferenc Postma már 2011-ben is elnyert egy rangos kitüntetést, a Magyar Köztársaság Arany Érdemkeresztjét. Ezt annak elismeréseként vehette át, hogy hosszú ideje kutatja a magyar-holland református kapcsolatokat, különösen a hollandiai magyar peregrináció történetét. Ilyen vonatkozású tudományos érdeklődése és kutatói munkája annak tulajdonítható, hogy édesanyja révén magyar származású. Ez magyarázza magyar keresztnevét is. Ugyanis édesanyja, Tóth Julianna Budapesten született 1915-ben, és az első világháború után került ki Hollandiába az úgynevezett „gyermekvonatok” egyikével. [A „gyermekvonatok történetéhez ld. a következő tanulmányokat: G. Henk van de Graaf: Hollanditis, magyaritis?! In: *Studia Doctorum Theologiae Protestantis* 3. évf. (2012), 335–364; Hermán M. János: Miskotte, a magyar gyermekek holland pártfogója. In: *Studia Doctorum Theologiae Protestantis* 3. évf (2012), 365–381; uő: Adalékok a hollandiai magyar gyermekmentés történetéhez. Ismeretlen hollandiai adatok:

K. H. Miskotte részvétele a magyar gyermekek felkarolásában. In: *Református Szemle* 2012/3, 279–312.]

Ferenc Postma Groningenben született 1945-ben. 1966 és 1976 között az amszterdami Frije Universiteit hallgatója volt, ahol sémi nyelveket és teológiát tanult, majd pedig az ószövetséges Nic. H. Ridderbos és a sémi nyelveket oktató Martin J. Mulder professzorok mellett volt asszisztens, majd különféle funkciókat töltött be az egyetemen. 1995-től a Frije Universiteit docenseként oktatott bibliai tudományokat, de tudományos érdeklődése egyre inkább az egyháztörténelem felé irányult.

1997-től a Károli Gáspár Református Egyetem vendégprofesszoraként is tart előadásokat és kutatja Magyarország és Hollandia kapcsolatainak történelmi és intellektuális vonatkozásait. 2011. január 1-től tiszteletbeli tagja az amszterdami Vrije Universiteit Könyvtárának Protestáns Könyvkultúra Kutatóközpontjában, ahol elsősorban a holland-magyar történelmi kapcsolatokat kutatja.

Az elmúlt másfél évtizedben gyümölcsöző kapcsolatokat alakított ki és ápol a Debreceni Református Hittudományi Egyetemen, a Debreceni Egyetemen (2001-től), ahol rendszeresen tart előadásokat a Néderlandisztika Tanszéken működő Magyar-Holland Kapcsolatok Kutatócsoport konferenciáin, és a Kolozsvári Protestáns Teológiával is. 2007-ben a *Michiel de Ruyter és Magyarország*, 2009-ben a *Magyarország és Németalföld kapcsolata*, 2012-ben a *Magyarország és Németalföld kapcsolata a kora újkorban* témájú konferenciákon tartott előadást.

Dr. Puszta Gábor tanszékvezető professzor meghívására félévente tart előadásokat a holland szakos diákoknak a peregrináció kérdéséről. Lektora a Néderlandisztika Tanszék *Acta Neerlandica* folyóiratának. Kapcsolatokat alakított ki az Összehasonlító Irodalomtudományi Intézet Reformációkutató és Kora Újkori Művelődéstörténeti Kutatócsoportjával, különösen Bitskey István és Imre Mihály professzorokkal, valamint Csorba Dávid főiskolai docenssel.

Bár már nyugdíjas, olthatatlan kíváncsisággal és lelkesedéssel folytatja tudományos tevékenységét és a régi könyvekre irányuló kutatói munkáját is. Sokat utazik Olaszországba, Németországba, Svájcba, Lengyelországba, Litvániába, ahova hollandiai egyetemi nyomtatványok kerültek. 2013 februárjára az Országos Széchényi Könyvtárral szervezett internetes kiállítást a magyar-holland protestáns könyvkultúráról, tanulmányokat ír (ezek közül a *Református Szemle* is megjelentetett néhányat, s ugyanennek a szakfolyóiratnak szerkesztőbizottsági tagja is), és együttműködik a fiatal kutatókkal.

